

ІНТРОДУКЦІЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ДЕКОРАТИВНИХ ЗЛАКІВ В УКРАЇНІ

Сурган О. В.

(Сумський національний аграрний університет, Україна)

INTRODUCTION AND USING OF DECORATIVE CEREALS IN UKRAINE

Surgan O. V.

(Sumy National Agrarian University, Sumy, Ukraine)

Ландшафтні дизайнери поступово, з квітами, почали використовувати декоративні злаки в садово-паркових композиціях. Тільки у більшості випадків їм відводиться роль фону для квітів, чагарників та дерев. У декоративному садівництві відомо більше 400 видів злаків. Тому в озелененні можна було б значно урізноманітнити їхній асортимент. Більшу частину асортименту злаків складають багаторічні види, але й заслуговують на увагу невибагливі та декоративні однорічники. З декоративних злаків можна скласти як самостійну ландшафтну експозицію, так і доповнювати деревно-чагарникові насадження або трав'янисті багаторічники. Використовують їх у ролі як солітерів, так і фонових рослин, для міксбордерів і альпійських гірок, для створення окремих декоративних груп, сухих букетів у флористиці. Злаки цінуються не тільки за незвичайну оригінальну форму куща, цікаве сезонне забарвлення листя, привабливе колосіння, але й за тривалий період декоративності – у багатьох видів він триває з весни до глибокої осені. А інші злаки залишаються декоративними навіть узимку. Чимало видів злаків мають сорти з блакитним, строкатим і червоним забарвленням листя.

Декоративні злаки пережили декілька піків популярності в Америці, Японії, Англії, Німеччині, Польщі. Із злаків створюють «Сади злаків», «Степові сади», «Сади прерії». Але в Україні декоративні злаки тільки почали входити в моду і є досить рідкісними у практиці сучасного озеленення. Це пояснюється обмеженим асортиментом декоративних злаків, пристосованих до місцевих екологічних умов, а також недостатньою вивченістю їх біологічних особливостей, екологічних вимог та напрямків практичного використання.

Інтродукційні дослідження декоративних злаків в Україні проводяться протягом багатьох років в Національному ботанічному саду ім. М.М. Гришка НАН України. Для ознайомлення відвідувачів з різними декоративними злаками на території ботанічного саду співробітники відділу зеленого будівництва створили експозицію з різних видів і сортів злаків переважно вітчизняної селекції, які пройшли багаторічне сортовипробування на колекційних ділянках відділу квітникарства Національного ботанічного саду ім. М.М. Гришка, ботанічного саду університету ім. Т.Г. Шевченка, в господарствах «Теремки», «Литвинівка» та на приватних колекційних ділянках Київської, Вінницької і Чернігівської областей [1].

Тривалий час проводилися інтродукційні дослідження в умовах Південного Сходу України. Наведено рекомендації використання досліджених

злаків у декоративному садівництві за умов закладання садів природного стилю. Виділено види, які можна використовувати в якості ґрунтопокривних рослин, ширм, екранів і живоплотів, бордюрів та солітерів. Наведено асортимент рослин для використання біля водойм, у міксбордерах, кам'янистих і альпійських гірках, контейнерах та в аранжуванні сухих букетів. За складанням композицій запропоновано асортимент декоративних злаків переднього та заднього планів. Відібрано та запропоновано до впровадження у практику озеленення міст Південного Сходу України багатофункціональні декоративні злаки з високими показниками господарсько-біологічних ознак [2]. На даний час відсутні дані в умовах Південно-Східного Лісостепу за перспективними видами і сортами декоративних злаків для використання в даній зоні, особливо актуальними є дослідження особливостей їх росту та розвитку.

Література:

1. Клименко А. В. Газонні та декоративні трави / А. В. Клименко, Г. Д. Дяченко // Бібліотека «Дім, сад, город». — 2008. — № 4. — С. 19—20.
2. Гридько О. О. Біоекологічні особливості декоративних злаків, інтродукованих на південному сході України: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. б. наук: спец. 03.00.05 «Ботаніка» / О. О. Гридько. — К., 2011. — 20 с.

УДК 630* 232.43

ВИКОРИСТАННЯ ВІЛЬХИ КЛЕЙКОЇ (*ALNUS GLUTINOSA* (L.) GAERTN.) ТА СІРОЇ (*ALNUS INCANA* (L.) MOENCH) У ЛІСОВИХ КУЛЬТУРАХ НА РЕКУЛЬТИВОВАНИХ ЗЕМЛЯХ

Тарнопільський П. Б.

(Український науково-дослідний інститут лісового господарства та агролісомеліорації ім. Г. М. Висоцького, Україна)

THE USE OF COMMON ALDER (*ALNUS GLUTINOSA* (L.) GAERTN.) AND GREY ALDER (*ALNUS INCANA* (L.) MOENCH) IN FOREST PLANTATIONS ON RECLAIMED LANDS

Tarnopilskyj P. B.

(Ukrainian Research Institute of Forestry and Forest Melioration named after G. M. Vysotsky, Kharkiv, Ukraine)

Використання рослин меліорантів для заліснення кар'єрно-відвальних комплексів широко практикується під час проведення біологічного етапу рекультивації. Підсів люпину багаторічного (*Lupinus perenne* L.), буркуну білого (*Melilotus albus* Medik.) і лікарського (*Melilotus officinalis* (L.) Pall.), ведення до складу лісових культур вільхи сірої (*Alnus incana* (L.) Moench) та клейкої (*Alnus glutinosa* (L.) Gaertn.), карагани дерев'янистої (*Caragana arborescens* Lam.), обліпиhi крушиноподібної (*Hippophae rhamnoides* L.) тощо, або ж використання деревних та чагарникових порід під час створення